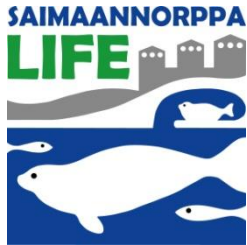

KUVAILULEHTI

NATA-arviointi

Hevonniemi

NATA:n tila	Hyväksytty
Laatija	Etelä-Suomi, LP
Hyväksyjä	MH luontopalvelujen aluejohtaja
Hyväksytty	07.12.2015
Lisätiedot	NATA-arviointi on tehty osana Saimaannorppa-LIFE -hanketta (LIFE12 NAT/FI/000367).
Asianhallintalinkki	MH 4734/2015
Saatavilla verkossa	
Muodostaja	METSA\merima 27.4.2015 15:08:57
Viimeisin päivittäjä	METSA\merima 9.12.2015 12:28:31

1 Natura-alueen perustiedot

Sisältö Lomakkeella kuvataan Natura-alueen hallinnolliset perustiedot, pinta-aliatiedot, maankäyttöön liittyvät tiedot sekä kaavoitukseen ja muuhun maankäytön suunnitteluun liittyvät tiedot. Lisäksi lomake sisältää kytkeytyneisyystarkastelun ja perustietojen yhteenvedon.

Alueen nimi Hevonniemi

Natura-alueet	Koodi	Tyyppi	Toteutustavat
Hevonniemi	FI0500171	631- SCI-alue	luonnonsuojelulaki, rakennuslaki, metsälaki, maastoliikennelaki, vesiliikennelaki, kalastuslaki, sopimus

Pinta-alat	Kokonaispinta-ala (ha)	Vesipinta-ala (ha)
SCI/SAC-alueen pinta-ala	6504,41	5043,87
SPA-alueen pinta-ala	0,00	0,00
Kokonaispinta-ala	6504,41	5043,87
Päällekkäinen Natura-pinta-ala	0,00	0,00

Maakunta	Kunta
10- Etelä-Savon maakunta	740- Savonlinna
	681- Rantasalmi

Natura-alueen maankäyttö

Perustetut suojelalueet

Valtionmaiden suojelalueet	Kohdetyyppi	Perustamis-ajankohta	NATAn kattama alue (ha)	Järjestyssääntö annettu (pvm)
Linnansaaren kansallispuisto	202- Kansallispuisto	1956	10,24	21.10.2010
Hevonniemen luonnonsuojelualue	203- Muu luonnonsuojelualue (MH)	2014	192,69	
Hevonniemen luonnonsuojelualue	503- Muu luonnonsuojelualue (haltija YM)	2014	400,31	

Yksityiset suojelalueet

	Lukumäärä	NATAn kattama alue (ha)	Lisätietoja
601- Yksityismaiden luonnonsuojelualue (YSA)	5	137,70	YSA206844 korvannut YSA065934:n, vanhempi YSA poistettu tietojen johtamisen jälkeen yhteenvedosta.
603- Luontotyyppin suojelualue (LTA; LsL 29 §)	1	0,58	LTA205281 Haapaveden Niinisaarten lehmusmetsikkö (yksityinen)

Kansainväliset sitoumukset ja suojeluohjelmat

Nimi	Tyyppi	Lisätietoja

Saamelaisten kotiseutualueet				
Natura-alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella				
☐	Osittain	☐	Kokonaan	☒ Ei ollenkaan
Lisätietoja				
Kaavoitus ja muu maankäytön suunnittelu				
Kaava tai suunnitelma				
Tyyppi	Nimi	Hyväksymisvuosi	Kattavuus	Natura-aluetta koskevat kirjaukset
Yleiskaava	Muut osa- ja rantayleiskaavat		30	Hevonniemen Natura-alue sijoittuu Haukiveden - Haapaveden osayleiskaavan lisäksi viidelle yleiskaava-alueelle Savonlinnan ja Rantasalmen kunnissa (Haukiveden-Haapaselän oyk, Keskustaajaman länsiosien oyk, Ydinkeskustan oyk, Keskustaajaman itäosan oyk, Sisäjärvialueen ryk). Suurimmaksi osin vesialueita. Perustetut yksityiset luonnonsuojelualueet on kaavoissa pääsääntöisesti merkitty SL-alueiksi. Hevonniemen pohjoispuolisista saarista suurin osa on merkitty M- tai MU-alueiksi. Jänissaari, Muikkuluodot, Marjosaari, Hautasaari, Palosaari sekä Honkasaaren idänpuoleiset luodot ja Natura-alueen luoteiskulman luodot on merkitty suojelualueiksi (SL). Huomionarvoista on, että vahvistetuissa kaavoissa Hevonniemen Natura-alueella on saimaannorpan pesinnän ydinalueiden tuntumassa runsaasti toistaiseksi toteutumaton RA-potentiaalia. Kaavojen toteutuminen täydessä mitassaan vähentäisi merkittävästi (lähes 25 %) "luonnontilaista aluetta" poikaspesien ympärillä. (Metsähallitus, maankäyttöanalyysi.)
Yleiskaava	Haukiveden - Haapaveden osayleiskaava	2002	70	Hevonniemen manneralueita, saaria ja vesialuetta Savonlinnan kaupungissa, yht. n. 4600 ha. Hevonniemen itäranta ja Saunalahden edustan saaret luonnonsuojelualuetta (SL-1), sijoitettu erityisten luonnonarvojen vyöhykkeelle (ev, =ennen luontosuhteisiin vaikuttavia toimenpiteitä pyydettävä lausunto ELY:stä). Mannerosien lehtokohteet SL-1 -merkinnällä, muuten maa-alueet pääasiassa MY-aluetta. SL-alueilta rantarakennusoikeudet siirretty. Uusia rakennuspaikkoja (RA) mm. Luuvelahdessa ja Hevonniemen pohjoisrannalla sekä sen edustan saarissa. Matarinsalmen saaret MY-aluetta, uusia rakennuspaikkoja Uuni- ja Niinisaarilla. Käänneimen - Kirkkivuoren alue maisemallisesti arvokas alue (ma), jonka maisemakuvaa ei saa turmella. Koko Hevonniemi ja sen edustan saaret luonnonarvojen vyöhykettä, joka on siirtymävyöhykettä luonnonsuojelualueiden ja normaalin metsätalousmaan välillä. Natura-alueen ulkopuolella, mm. Loikansaareissa ja Haapaveden vastarannalla runsaasti uusia rakennuspaikkoja ja RM-alueita.
Yleiskaava	Haukiveden - Haapaveden oyk:n tarkistus	2008	2	Valtiolle suojelutarkoituksiin hankitut ja perustetut YSA-kohteet päivitetty luonnonsuojelualueiksi (SL-2). Naturen ulkopuolinen Lehtiniemen kartanon alue päivitetty julkisten palveluiden ja hallinnon alueesta (PY) matkailupalveluiden alueeksi (RM).

Maakuntakaava	Etelä-Savon maakuntakaava	2010	100	Natura-alueen maa-alueet SL- ja MY-merkinnöillä. SL-kohteiksi merkitty useita lehtojensuojeluohjelman kohteita Hevonniemellä (Lampakon lehto, Tihäsaaren lehdot, Simpeleensalon lehdot, Käänneeniemi - Hepokivenniemi ja Saarisenmäki), Särkijärven lehdot sekä Kasinosaaret Savonlinnan edustalla. Muinaisjäänöksiä (SM) on kolme: Hietasaaren hylky, Niinisaaren varustukset ja Pieni-Suottaan puolustusvarustukset. Matarinsalmessa on neljä uiton suoja- ja järjestelypaikkaa (Is 1). Torakkaluodolle on merkitty retkisatama (V1), samoin Natura-alueeseen kuuluvien vesialueiden ympäröimään Hietasaareen, joka kuuluu Linnansaaren kansallispuistoon. Natura-alueen poikki kulkevat Savonlinna - Varkaus - syväväylä, Laitaatsalmen syväväylä (Ivs) sekä Savonlinna-Rantasalmi -laivaväylä (Iv). Alueella on voimalinjoja (z). Varpaniemen pohjavesialue (pv) sekä Valkealammen arvokas geologinen muodostuma (ge) rajautuvat Natura-alueeseen. Hevonniemen Natura-alue kuuluu vesistömatkailun kehittämisvyöhykkeeseen (jrm).
---------------	---------------------------	------	-----	---

Metsähallituksen suunnitelma

Tyyppi	Nimi	Hyväksymisvuosi	Kattavuus	Natura-aluetta koskevat kirjaukset
Luonnonvarasuunnitelma	Itä-Suomen luonnonvarasuunnitelma. Kausi 2008-2017.	2008	100	Hevonniemen valtion maista perustetaan uusi suojelumetsä (156 ha), joka esitetään siirrettäväksi julkisten hallintotehtävien omaisuuteen. Suojelumetsä on nykyisin osa vuonna 2014 perustettua Hevonniemen luonnonsuojelualuetta.
Luontomatkaailusuunnitelma	Saimaan suojelualueiden luontomatkaailusuunnitelma	2009	100	Ennallistamispolku Hevonniemen Natura-alueella on yksittäinen opastusviestinnän kohde, joka tarjoaa kävijöille perustietoa syvempää ennallistamistietoa. Se ei kuitenkaan kuulu Saimaan luontomatkaailualueen kehittämiskohteisiin.

Kytkeytyneisyystarkastelu

Hevonniemen Natura-alue on osa Saimaan suojelualueiden kokonaisuutta. Se on erityisen merkittävä saimaannorpan suojelun kannalta yhdysväylänä Pihlajaveden ja Haukiveden sekä edelleen Saimaan pohjoisten osien välillä. Natura-alue yhdistää näin kaksi saimaannorpan vahvinta osapopulaatiota toisiinsa. Saimaan päävirtaaman vedet kulkevat Natura-alueen läpi, kapean Matarinsalmen kautta. Voimakkaasti virtaava Matarinsalmi yhdistää Haukiveden sen alapuoliseen Haapaveteen ja eteläisempiin Saimaan osiin. Hevonniemen manneralueelta tunnetaan yli 20 erillistä lehtokasvillisuudeltaan arvokasta kohdetta, joiden lajisto edustaa monipuolisesti vaateliasta lehtolajistoa. Se on Etelä-Savon merkittävin lehtokeskittymä.

Virkistyskäytön ja luontomatkaailun kannalta Hevonniemen mannerosiin ei kohdistu merkittäviä käyttöpaineita, mutta vesialueilla on kesäaikaan vilkasta. Saarisenmäen valtionmaalla on Metsähallituksen ylläpitämä luontopolku (1,6 km), jonka opastauluissa kerrotaan metsäluonnon ennallistamisesta. Ennallistamispolun käyttöaste on vähäinen, eikä se ole luontevasti yhteydessä muihin virkistyskohteisiin. Polun rakenteet alkavat olla huonossa kunnossa ja kun ne tulevat elinkaarensa päähän, kohde puretaan. Savonlinnan kaupungin omistamat yksityiseksi luonnonsuojelualueeksi perustetut saaret Savonlinnan pohjoispuolella ovat virkistyskäytössä, mutta tulenteke tai leiriytyminen saarilla on kielletty. Natura-alueen merkitys korostuu ympäristön asukkaiden lähivirkistyskohteena, suurempien matkailijamäärien suunnatessa Saimaan kansallispuistoihin ja Pihlajavedelle. Matkaailupalveluiden mahdollinen kehittäminen mm. Lehtiniemessä ja Varparannassa voi kuitenkin tuoda Natura-alueelle nykyistä enemmän liikettä. Koko Natura-alue on yleiskaavoitettu.

Perustietojen yhteenveto

Hevonniemen Natura-alueen valtionmaat (593 ha) on perustettu Hevonniemen luonnonsuojelualueeksi valtioneuvoston asetuksella Saimaan luonnonsuojelualueista (VA 441/2014). Osa Hevonniemen luonnonsuojelualueesta on vielä ympäristöministeriön hallinnassa. Yksityisiä luonnonsuojelualueita (YSA) on perustettu 5 kpl, yhteensä n. 138 hehtaaria. Luonnonsuojelulla toteutettavaksi merkityt alueet on kokonaan toteutettu. Maankäyttö- ja rakennuslailla toteutettavaksi aiotuilla alueilla on muutamia yleiskaavassa SL-merkinnällä osoitettuja saaria, jotka mahdollisesti perustetaan tulevaisuudessa luonnonsuojelualueiksi (ei korvattavaa rakennusoikeutta). Mahdollisia uusia suojelualueita voidaan perustaa myös metsälailla toteutettaville alueille. Vesialueilla on voimassa ympärivuotinen pyydystyyppiasetus (VA 295/2011, voimassa 30.4.2016 asti) sekä alkukesän verkkokalastuskielto, joka on toteutettu sopimuksin ja asetuksella (VA 294/2011, voimassa 31.12.2015 asti).

2A Perustamistarkoitus: Luontodirektiivin luontotyypit

Sisältö	Lomakkeella kuvataan luontodirektiivin luontotyyppien esiintymistä toisaalta alueella inventoidulla alueella (= alue, jolta on käytettävissä kuviotietojärjestelmään tallennetut luontotyyppitiedot) ja toisaalta koko Natura-alueella (Natura-tietolomakkeen tiedot) sekä arvioidaan luontotyyppien viimeaikainen kehityssuunta ja tulevaisuuden ennuste Natura-alueella. Lisäksi kuvataan sanallisesti sekä toteutetut että tarvittavat suojelu-, hoito- ja ennallistamistoimenpiteet. Lomakkeen loppuun laaditaan yhteenveto luontodirektiivin luontotyyppeihin liittyvistä arvoista.
----------------	--

Tunnus	Natura-alue	Tyyppi
FI0500171	Hevonniemi	SCI-alue

Tiedot luontotyyppien pinta-aloista					
Luontotyyppi	Prior	Inventoitu pinta-ala (ha)	Arvioitu pinta-ala (ha)	Kokonaispinta-ala (ha)	Tiedon laatu
3160 - Humuspitoiset järvet ja lammet		10,48	5014,52	5025,00	M
3260 - Pikkujoet ja purot		0,03	0,00	0,03	P
7140 - Vaihtumissuot ja rantasuot		2,56	0,44	3,00	M
8220 - Silikaattikalliot		5,94	0,06	6,00	M
8230 - Kallioiden pioneerikasvillisuus		1,78	0,22	2,00	M
9010 - Luonnonmetsät	P	92,34	0,00	92,34	G
9050 - Lehdot		103,28	0,00	103,28	M
9080 - Metsäluhdat	P	0,79	0,21	1,00	M
91D0 - Puustoiset suot	P	20,95	0,00	20,95	M

Luontotyyppiä koskevat arviot

Luontotyyppi	Edustavuus		Suhteell. pinta-ala	Luonnontila			Yleisarvio	Keskeinen suoje-lu-peruste/arvo	Suoja-lutaso ja kehitys-suunta Suomessa	Suoja-lu-tavoite	Toimenpi-detarve	Viimeaikainen kehityssuunta				Tulevai-suuden ennuste
	Luokka	Syy		Ennallistamis-mahdollisuudet	Luokka	Syy						12 vuotta		24 vuotta		
												PA	Laatu	PA	Laatu	
3160 - Humuspitoiset järvet ja lammet	B	Ei alentavia tekijöitä	C	Ei tarvetta	B	Vesien rehevöityminen ja likaantuminen	A	Muu keskeinen suoje-luarvo	U1+	Nykytila säilyy	Ei toimenpi-detarpeita	0	0	0	0	G
3260 - Pikkujoet ja purot	D	Esiintymän koko tai muoto	C	Vaikeaa	C	Ojitus	C		U2+	Nykytila säilyy	Ei toimenpi-detarpeita	X	X	X	X	M
7140 - Vaihettumissuot ja rantasuot	C	Esiintymän koko tai muoto	C	Vaikeaa	C	Ojitus	C		U1-	Nykytila säilyy	Ei toimenpi-detarpeita	0	0	0	0	M
8220 - Silikaattikalliot	B	Esiintymän koko tai muoto	C	Ei tarvetta	B	ei alentavia tekijöitä	B		FV	Nykytila säilyy	Ei toimenpi-detarpeita	0	0	0	0	G
8230 - Kallioiden pioneerikasvillisuus	B	Esiintymän koko tai muoto	C	Ei tarvetta	B	ei alentavia tekijöitä	C		FV	Nykytila säilyy	Ei toimenpi-detarpeita	0	0	0	0	G
9010 - Luonnonmetsät	C	Kasvillisuustyppien / habitaattien poikkeavuus	C	Mahdollista	C	Metsien uudistamis- ja hoitot oimet	C		U1	Tilaparane	Ei toimenpi-detarpeita	-	-	-	-	M
9050 - Lehdot	B	Kasvillisuustyppien / habitaattien poikkeavuus	C	Mahdollista	A	Metsien uudistamis- ja hoitot oimet	A	Naturan keskeinen suoje-luperuste	U1	Tilaparane	Edellyttä-ä toimenpit-eitä	-	-	-	-	M
9080 - Metsäluhdat	B	Esiintymän koko tai muoto	C	Ei tarvetta	B	Metsien uudistamis- ja hoitot oimet	B		U2-	Nykytila säilyy	Ei toimenpi-detarpeita	X	X	X	X	M
91D0 - Puustoiset suot	B	Kasvillisuustyppien / habitaattien poikkeavuus	C	Mahdollista	B	Ojitus	C		U1-	Tilaparane	Edellyttä-ä toimenpit-eitä	-	-	-	-	M

Inventoidun alueen luontotyyppikuvioiden edustavuusluokkien jakauma

Luontotyyppi	Ennallistamis- mahdollisuudet	E	HETM	HLSA	HIA	HLIA	METM	MLSA	MIA	MLIA	EMETM	EMLSA	EMIA	EMLIA	
3160 - Humuspitoiset järvet ja lammet	Ei tarvetta	10,1	0,4												ha
		96,6	3,4												%
3260 - Pikkujoet ja purot	Vaikeaa		0,0												ha
			100,0												%
7140 - Vaihtumissuot ja rantasuot	Vaikeaa						1,1	1,4							ha
							44,4	55,6							%
8220 - Silikaattikalliot	Ei tarvetta	2,0	1,4	0,1			1,8	0,4			0,4				ha
		33,4	22,9	1,6			29,5	6,6			6,1				%
8230 - Kallioiden pioneerikasvillisuus	Ei tarvetta			0,2		0,2	0,7	0,5			0,2				ha
				10,1		13,7	39,6	27,6			9,0				%
9010 - Luonnonmetsät	Mahdollista		3,1				58,4	0,9	7,6		22,4				ha
			3,3				63,3	1,0	8,2		24,2				%
9050 - Lehdot	Mahdollista	3,0	17,2	2,3	7,4	5,7	40,1	0,5	21,8	3,0	2,1	0,1	0,2		ha
		2,9	16,7	2,2	7,2	5,5	38,8	0,4	21,1	2,9	2,0	0,1	0,2		%
9080 - Metsäluhdat	Ei tarvetta						0,7							0,1	ha
							84,4							15,6	%
91D0 - Puustoiset suot	Mahdollista		6,0		0,4	0,5	7,5	0,4	1,9	3,7	0,5				ha
			28,8		2,1	2,6	36,0	1,7	9,0	17,4	2,3				%

Arvioinnin ja aineistojen tiedot

Luontotyyppi	Muutos Natura- tietokantaan	Muutoksen perustelut	Tietolähde	Arvioija	Arviointiajankohta
3160 - Humuspitoiset järvet ja lammet		Nostettu paino-pisteluontotyyppiä		Niiranen Mervi	24.09.2015
3260 - Pikkujoet ja purot				Niiranen Mervi	24.09.2015
7140 - Vaihtumissuot ja rantasuot				Niiranen Mervi	24.09.2015
8220 - Silikaattikalliot				Niiranen Mervi	24.09.2015
8230 - Kallioiden pioneerikasvillisuus				Niiranen Mervi	24.09.2015
9010 - Luonnonmetsät		Metsätalouden harjoittaminen		Niiranen Mervi	24.09.2015
9050 - Lehdot		Metsätalouden harjoittaminen		Niiranen Mervi	24.09.2015
9080 - Metsäluhdat				Niiranen Mervi	24.09.2015
91D0 - Puustoiset suot		Metsätalouden harjoittaminen		Niiranen Mervi	24.09.2015

Yhteenveto luontotyypeistä			
Koko Natura-aluetta koskevat pinta-alatiedot		Luontotyyppi-inventointia koskevat pinta-alatiedot	
Luontodirektiivin luontotyypit yhteensä (ha)	5288,67	Luontodirektiivin luontotyypit yhteensä (ha)	238,15
Muut luontotyypit yhteensä (ha)	1215,74	Muut luontotyypit yhteensä (ha)	395,15
Yhteensä (ha)	6504,41	Inventoimaton alue (ha)	5871,12
Direktiiviluontotyyppien osuus (%)	81,3		

Lisätietoja

Natura-alueesta on inventoitu vain pieni osa, mikä aiheuttaa suurta epätarkkuutta luontotyyppien arviointiin. Inventoimattomalla alueella esiintyy todennäköisesti direktiiviluontotyyppisiä, mutta niiden määrää ei ole suuren inventoimattoman alueen vuoksi arvioitu. Luontotyyppitietojen tarkkuus kasvaa inventoinnin edetessä. Lisäksi eräiden luontotyyppien kriteereihin on tehty inventoinnin jälkeen muutoksia (esimerkiksi kallioluontotyypit), mistä johtuen niiden määrät tulevat kasvamaan myös inventoidulla alueella päivitysinventoinnin myötä.

Toteutetut suojele-, hoito- ja ennallistamistoimenpiteet ja niiden vaikuttavuus

Luonnonsuojelutarkoituksiin hankituille alueille on laadittu kaksi ennallistamissuunnitelmaa, joissa esitetyt toimenpiteet on pääosin toteutettu (Lindblom, 2008; Silvennoinen & Nieminen, 2004). Toimenpiteet ovat keskittyneet metsien ennallistamiseen pienaukottamalla ja lahoppuuta lisäämällä sekä lehtipuiden vapauttamiseen. Lisäksi on hoidettu lehtoja alikasvoskuusta poistamalla sekä ennallistettu pienialaisesti reheviä soita ojia tukkimalla. Toimenpiteitä on toteutettu vuosina 2004-2009 yhteensä n. 80 ha alalla.

Tarvittavat suojele-, hoito- ja ennallistamistoimenpiteet ja niiden vaikuttavuus

Toistaiseksi ympäristöministeriön hallinnassa oleville Hevonniemen luonnonsuojelualueen osille on tarpeen laatia ennallistamisen ja luonnonhoidon toimenpidesuunnitelma, jossa keskitytään etenkin lehtojen ja lehmusesiintymien hoitoon. Lisäksi on tarvetta soiden ennallistamiselle. Ennallistamispoltoilla nopeutetaan metsätaloustyössä olleiden alueiden muuttumista luonnontilaisempaan suuntaan, mikä pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna lisää luonnonmetsien määrää. Toimenpiteitä arvioidaan tarvittavan sekä valtion maalla että yksityisillä luonnonsuojelualueilla, yhteensä n. 40 ha alalla. Ne toteutetaan osana Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelmaa (METSU).

Toimenpidetarpeessa olevia luontotyyppisiä (kpl)	2
--	---

Yhteenveto ja verkostotarkastelu

Hevonniemen Natura-alue on tärkeä metsäisten luontotyyppien suojelualue. Alueella olevan kalkkivaikutuksen ansiosta lehtolajisto on runsas ja eri lehtotyyppisiä sekä harvinaisia lajeja esiintyy monipuolisesti. Lehmusta kasvaa metsiköinä ja myös vaahteraa esiintyy siellä täällä. Maasto on pienipiirteistä ja vaihtelevaa, kalliolyrjänkeet ja rehevät suot tuovat oman osansa metsäkuvaan. Vesialue on Saimaan kapeikkoja, voimakkaasti virtaava Matarinsalmi yhdistää Haukiveden alapuoliseen Haapaveteen ja eteläisempiin Saimaan osiin.

Keskeinen suojeluperuste/arvo (kpl)	2	joista toimenpidetarve (kpl)	1
Muu, jolla toimenpidetarve (kpl)	1		

Selitykset	
Luontotyyppin edustavuusluokka	A - Erinomainen edustavuus, B - Hyvä edustavuus, C - Merkittävä edustavuus, D - Merkityksetön edustavuus
NATURA_LUONTOTYYPIN_EDUSTAVUUS	E - Erinomainen, EMETM - Ei merkittävä, poikkeaman syytä ei tarkemmin määritelty, EMIA - Ei merkittävä, poikkeama ihmistoiminnan aiheuttamaa, EMLIA - Ei merkittävä, poikkeama luontaisten syiden ja ihmistoiminnan aiheuttamaa, EMLSA - Ei merkittävä, poikkeama luontaisten syiden aiheuttama, HETM - Hyvä, poikkeaman syytä ei tarkemmin määritelty, HIA - Hyvä, poikkeama ihmistoiminnan aiheuttamaa, HLIA - Hyvä, poikkeama luontaisten syiden ja ihmistoiminnan aiheuttamaa, HLSA - Hyvä, poikkeama luontaisten syiden aiheuttama, METM - Merkittävä, poikkeaman syytä ei tarkemmin määritelty, MIA - Merkittävä, poikkeama ihmistoiminnan aiheuttamaa, MLIA - Merkittävä, poikkeama luontaisten syiden ja ihmistoiminnan aiheuttamaa, MLSA - Merkittävä, poikkeama luontaisten syiden aiheuttama
Suhteellinen pinta-ala	A - $100 \geq p > 15 \%$, B - $15 \geq p > 2 \%$, C - $2 \geq p > 0 \%$
Suojeluaste	A - Erinomainen suojelu, B - Hyvä suojelu, C - Kohtalainen suojelu
Suojelutaso ja kehityssuunta Suomessa	FV suotuisa, U1 epäsuotuisa - riittämätön, U1+ epäsuotuisa - riittämätön - paraneva, U1- epäsuotuisa - riittämätön - heikkenevä, U2 epäsuotuisa - huono, U2+ epäsuotuisa - huono - paraneva, U2- epäsuotuisa - huono - heikkenevä, XX ei tiedossa
Tiedon laatu	DD - Ei tietoja, G - Hyvä, M - Kohtalainen, P - Huono
Tulevaisuuden ennuste	G - Hyvä, M - Kohtalainen, P - Huono
Viimeaikainen kehityssuunta	+ - Kasvanut/parantunut, - - Pienentynyt/heikentynyt, 0 - Vakaa/pysynyt ennallaan, X - Ei tiedossa, Z - Vaihteleva
Yleisarviointi	- Ei arvioitu/tiedossa, A - Erittäin tärkeä, B - Hyvin tärkeä, C - Merkittävä

3 Muut perustamistarkoitukset

Sisältö	Lomakkeella kuvataan kunkin Natura-alueeseen sisältyvän suojelualan tai -ohjelmakohteen perustamistarkoitus sekä Natura-alueita mahdollisesti koskevien kansainvälisten sopimusten tavoitteet. Nämä perustamistarkoitukset ja -tavoitteet ovat osaltaan pohjana Natura-alueen keskeisten arvojen määrittelylle. Suojeluohjelmakohteilla, joita ei siis vielä ole perustettu luonnonsuojelualueiksi, suojelun tarkoitus on määritelty ao. suojeluohjelmassa. Huom: Natura-alueen "Natura-arvot" on kuvattu lomakkeilla 2 A ja 2 B.	
Kohteen nimi	Perustamissäädös, suojeluohjelma tai -sopimus	Alueen perustamistarkoitus
Hevonniemen luonnonsuojelualue	Valtioneuvoston asetus Saimaan luon-nonsuojelualueista (441/2014)	Saimaan alueen saaristoluonnon, saimaannorpan elinympäristön ja Etelä-Suomen järvi-, ranta-, metsä- ja kallioluonnon suojeleminen ja hoitaminen ja niiden eliöstön säilyttäminen luonnontilaisina ja niiden ekosysteemien häiriöttömän kehityksen turvaaminen tai ennalleen saattaminen, perinnemaisemien ylläpitäminen sekä retkeily, opetus ja tutkimus.
Lehtojensuojeluohjelman kohteet	Lehtojensuojeluohjelma	Eri lehtokasvillisuusvyöhykkeillä esiintyvien erityyppisten lehtojen suojelu ja niiden eläin- ja kasvilajiston turvaaminen. Kohteet: LHO060230 Tihjänsaaren lehdot, LHO060235 Saunalahden lehto, LHO060236 Hevonniemen eteläiset lehdot, LHO060237 Käänneeniemen lehto, LHO060228 Saarisenmäen lehdot ja LHO060229 Lampakon lehto. Ohjelmakohteet on perustettu luonnonsuojelualueiksi (YSA:t ja valtion).
Linnansaaren kansallispuisto	Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille 21.12.1956/634	Sellaisen luonnonsuojelun aikaansaaminen, josta säädetään 23 päivänä helmikuuta 1923 annetussa luonnonsuojelulaissa (71/23), sellaisena kuin se on muutettuna 15 päivänä marraskuuta 1927 ja 6 päivänä kesäkuuta 1941 annetuilla laeilla (301/27 ja 399/41).
LTA205281 Haapaveden Niinisaarten leh-musmetsikkö	Luontotyyppin suojelualue	Luontotyyppi: Luontaisesti syntyneet jaloista lehtipuista koostuvat metsiköt.
Yksityiset luonnonsuojelualueet (YSA)	Perustamispäätökset	Natura-alueella on viisi yksityistä luonnonsuojelualuetta. Kohteiden perustamispäätöksillä toteutetaan Natura 2000 -verkoston ja valtakunnallisen lehtojensuojeluohjelman suojelutavoitteita, Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelmaa (METSO) sekä kaavojen suojeluvarauksia. Yhteenveto YSA-kohteiden rauhoitussäädöksistä on esitetty erillisellä lomakkeella.
Yhteenveto		
Hevonniemen Natura-alueen valtion maat on perustettu luonnonsuojelualueeksi Valtioneuvoston asetuksella Saimaan luonnonsuojelualueista (441/2014). Pieni vesialue kuuluu Linnansaaren kansallispuistoon. Yksityisiä luonnonsuojelualueita on viisi. Niillä toteutetaan Natura 2000 -verkoston ja valtakunnallisen lehtojensuojeluohjelman suojelutavoitteita, Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelmaa (METSO) sekä kaavojen suojeluvarauksia. Lisäksi alueella on yksi pienialainen luontotyyppin suojelualue (Niinisaarten lehmusmetsikkö).		

4 Keskeiset suojelu- ja käyttöarvot

Sisältö			
Lomakkeella kuvataan Natura-alueen keskeiset luonto-, kulttuuriperintö- ja käyttöarvot. Keskeisten arvojen määrittelyssä ja kuvaamisessa käytetään hyväksi lomakkeita 2 A ja B sekä apulomakkeistoa, joka sisältää HKS:n nykytilan kuvauksessa käytettävät HKS-lomakkeet 4-5, 6 B ja 8-12.			
Arvoluokka	Arvotyyppi	Arvon nimi	Kuvaus
1110- Luontoarvot	1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Lehdot ja muut metsäiset luontotyytit	Hevonniemi on Etelä-Savon merkittävin lehtokeskittymä. Alueelta tunnetaan yli 20 erillistä lehtokasvillisuudeltaan arvokasta kohdetta, joiden lajisto edustaa monipuolisesti vaateliasta lehtolajistoa. Lehtotyyppijä on useita erilaisia, kuivista reheviin. Lehmuksia, joista osa on suuria, kasvaa runsaasti. Lehtojen lisäksi alueella on reheviä suojuotteja ja vanhoja kalliometsiä. Hevonniemi on monimuotoisuuden kannalta merkittävä, pienipiirteinen ja hyvin vaihteleva aluekokonaisuus.
1110- Luontoarvot	1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Saimaannorppa	Saimaannorppa on äärimmäisen uhanalainen (CR), erityisesti suojeltava, rauhoitettu, luontodirektiivin liitteen II priorisoitu ja liitteen IV laji. Hevonniemen Natura-alue kuuluu keskeisiin saimaannorpan elinalueisiin ja siellä arvioidaan elävän n. 8-9 yksilöä. Alue on norpan kannalta merkittävä yhdysväylä Pihlajaveden ja Haukiveden ja edelleen Saimaan pohjoisten osien välillä. Sen voimakas virtaisuus vähentää talviaikaista liikkumista ja suojaaa osaltaan norpan pesimärauhaa.
1110- Luontoarvot	1114- Uhanalaiset eläin- ja kasvilajit	Vaateliaat kallio- ja lehtolajit	Kallioperän ravinteisuuden ansiosta alueella esiintyy uhanalaista ja harvinaista putkilokasvi- ja sammallajistoa. Paahteisilla kallioilla esiintyy kasvilajistoa, joka ylläpitää monipuolista hyönteislajistoa. Pienilmastoltaan erityiset kallionotkelmat tarjoavat elinympäristön omanlaiselleen lajistolle.
1110- Luontoarvot	1117- Ekosysteemit (rakenne, toiminta)	Järviekosysteemi	Natura-alueeseen kuuluvat vesialueet ovat kauttaaltaan hyvässä tilassa (Manninen & Kotanen, 2014). Saimaan päävirtaaman vedet kulkevat kapean Matarinsalmen läpi ja veden vaihtuvuus on nopeaa. Saimaannorpan lisäksi alue on merkittävä kulkureitti myös vaeltaville lohikaloille. Alueen sijainti Savonlinnan kaupungin kupeessa, tiheään asutuksen ja väyläliikenteen vaikutuspiirissä lisää sen sosiaalista ja taloudellista merkitystä sekä toisaalta haavoittuvuutta.
1110- Luontoarvot	1118- Geologiset kohteet	Geologia	Hevonniemi on pitkä ja leveä niemi, jonka kalliorantaiset lahdet luikertelevat syväälle alueen sisäosiin. Alueen läpi kulkeva Haukiveden ruhje aiheuttaa sen voimakkaan itä-länsi -suuntautuneisuuden. Kallioperä on etupäässä gabroa ja peridotiittia, joissa on diabaasijuonia ja siinä on pienialaisesti runsaasti kalkkia. Hevonniemi on maisemallisesti merkittävä lukuisine kalliojyrkänteineen ja rotkolaaksoineen. Mantereella ja saarissa on edustavia rantakallioita. Hevonniemi on arvotettu luokkaan 2 (erittäin arvokas kallioalue) Etelä-Savon luonnon ja maisemansuojelun kannalta arvokkaiden kallioalueiden selvityksessä. (Husa & Teeriaho, 2007.)
1150- Virkistys- ja luontomatkaikäyttö	1151- Luonnon ja kulttuurikohteiden virkistyskäyttö	Lähivirkistys	Hevonniemen Natura-alue ulottuu Savonlinnan kaupungin keskustan tuntumaan, mikä tekee siitä merkittävän lähivirkistyskohteen kaupunkilaisille ja ympäristön vapaa-ajanasukille. Vesilläliikkuville erityisesti maisema-arvot ovat merkittäviä, mutta saarissa ja manneralueilla myös retkeillään, marjastetaan, sienestetään ja metsästetään.
1170- Muut arvot	1171- Muut arvot	Muut kuin keskeiset arvot	Linnusto, kulttuuriperintö jne.

5 Uhat

Sisältö	Lomakkeella arvioidaan uhkatekijöiden ja vaikuttavien rajoitteiden vaikutus kuhunkin Natura-alueen keskeiseen arvoon. Lisäksi lomakkeella osoitetaan uhkan ajallinen ja alueellinen kohdentuminen sekä esitetään sanallisesti uhkatekijän/rajoitteen vaikutus arvoihin. Arvokohtaisten tarkastelun pohjalta arvioidaan uhkatekijän/rajoitteen merkittävyys keskeisten arvojen muodostamaan kokonaisuuteen.														
	Uhkan ajallinen ja alueellinen kohdentuminen					Keskeiset arvot						Vaikutuksen kuvaus	Merkittävyys		
Uhkatekijä	Aiempi maankäyttö	Nykyinen maankäyttö	Tuleva maankäyttö	Natura-alue	Ulkopuolinen alue	Lehdot ja muut metsäiset luontotyypit	Saimaannorppa	Vaatelialat kallio- ja lehtolajit	Järviekosysteemi	Geologia	Lähivirkistys	Vaikutuksen ilmeneminen alueella	H - Suuri merkitys/vaikutus	M - Kohtalainen merkitys/vaikutus	L - Vähäinen merkitys/vaikutus
4100- D01 - Tiet, polut ja rautatiet (ml. tunnelit ja sillat)	X	X	X	X		L		L		L		Alueen kattava tiestö (mökki- ja metsäautotiet) on tehty 1980-luvulla. Viime aikoina teitä on levennetty.			x
4320- D03.02 - Laivaväylät		X	X	X	X		M		M			Öljytuhoriski ja syväväylän mahdollinen tuleva ympärivuotinen käyttö.		x	
2200- B02 - Metsänhoito ja sen vaikutukset yleisesti (metsien ikärakenteen muuttuminen tasaikäiseksi ja	X	X	X	X		H		M	L	L	L	Pitkään jatkunut metsätalouskäyttö on heikentänyt metsäisten luontotyyppien edustavuutta. Yleisesti ottaen metsät ovat nuorehkoja, valtaosalla hakkuut jatkuvat edelleen. Kosteat lehto- ja suojuotit on pääosin ojitettu. Osa uhanalaisten lajien esiintymistä on suojelualueiden ulkopuolella. Hakkuut vaikuttavat myös maisemakuvaan.	x		

4200- D02 - Energiansiirron, vesihuollon ja tietoliikenteen linjat ja rakenteet		X	X	X		L					Voimalinja kulkee alueen läpi, sen alla kokonaisuudessaan useampi hehtaari maata.			x
5100- E01 - Kaupunki- ja asutusalueet	X	X	X		X		L		L					x
5140- E01.04 - Muut asumismuodot (esim. loma-)		X	X	X	X		H		L		Vapaa-ajan asutus ja sen rakentaminen. Norpan pesinnän ja keväisen karvanvaihdon kannalta vapaiden ja rauhallisten rantojen määrän väheneminen on haitallista. Kesäasuntojen ympärivuotinen käyttö lisää rannoilla liikkumista ja häiriötä norpan pesimäaikaan. Yleiskaavoitus mahdollistaa vapaa-ajanasutuksen merkittävän lisärakentamisen Hevonniemen kupeeseen.	x		
5200- E02 - Teollisuus- ja liikealueet				X	X		M				Matkailurakentaminen (esim. mahdollinen Varparannan kaavamuutos RM-alueeksi) Natura-alueen ympäristössä voi vähentää vapaita rantoja ja lisätä häiriötä norpan pesinnälle.		x	
6230- F02.03 - Virkistyskalastus		X	X	X	X		H		L		Kalanpyydykset ovat merkittävin yksittäinen saimaannorppien kuolinsyy. Vapaaehtoiset kalastusrajoitukset, pyydystyyppiasetus ja alkukesän verkkokalastuskielto ovat vähentäneet pyydyskuolleisuutta. Virkistyskalastus vaikuttaa myös uhanalaisten luonnonkantaan olevien lohikalojen menestykseen.	x		
6320- F03.02 - Maaeläinten pyynti, keräily ja poisto		X	X	X				L			Hyönteiset			x
6400- F04 - Kasvien (terrestristen) keräily ja poisto		X	X	X			M				Näyttäviä kasvilajeja, jotka voivat houkuttaa luvattomaan keräilyyn.		x	

7100- G01 - Urheilu-, virkistys- ja muu vapaa-ajan toiminta	X	X	X	X		L	L					Savonlinnan läheisyys ja vapaa-ajanasutus tuo alueelle paljon virkistyskäyttöä. Norpan karvanvaihtoaikana liikkujia ei vielä ole kovin paljon ja talviaikaan veden virtaisuus suojaa norpan pesintää. Luvattomia tulipaikkoja ja polttopuun ottoa esiintyy suojaisissa lahdelmissa. Uhanalaisen lajiston vuoksi alueelle ei pitäisi sijoittaa virkistyskäytön palvelurakenteita, jotka voisivat lisätä alueen käyttöä.			x
7130- G01.03 - Maastoliikenne	X	X	X	X	X		M					Kevätaikainen moottorikelkkailu rantojen tuntumassa voi häiritä norpan pesintää.		x	
7110- G01.01 - Veneily ja muu vesiuurheilu (ml. vesiskootterit)	X	X	X	X	X		L								x
9100- I01 - Haitalliset vieraslajit	X	X	X	X		L						Kanadanmajava on nostanut vedenpintaa joidenkin lehtokohteiden kupeessa, kaataneet lehtipuita.			x
10130- J01.03 - Palojen puute	X	X	X	X		M		L				Tehokkaan palontorjunnan myötä metsäpalot ovat vähentyneet , vaikutus puulajisuhteisiin, kuusi/lehtipuut. Paahdelajisto hyötyisi metsäpaloista.		x	
11210- K02.01 - Lajikoostumuksen muutos (suksessio)	X	X	X	X		M		M				Lehtojen kuusettuminen vie elintilaa erityisesti vaatelialta lehtolajeilta.		x	
11340- K03.04 - Predaatio		X	X	X	X		M					Vähälumisena talvena kuutit ovat alltiita petojen aiheuttamalle häiriölle ja predaatiolle.		x	

13100- M01 - Muutokset elottomissa olosuhteissa		X	X	X	X	L	H	L	M		Lyhyellä aikavälillä ilmastonmuutoksen aiheuttamat odotettavissa olevat muutokset haitallisimpia norpan ja vesiekosysteemin kannalta. Vähälumiset talvet ja huonot jääolosuhteet vaikeuttavat norpan pesintää. Talvitulvat voivat heikentää veden laatua. Pitkällä aikavälillä vaikutukset merkittäviä kaikkien arvojen osalta.	x		
15100- Y01 - Muu haitallinen tekijä tai toiminta	X	X	X	X	X		L				Sattuma			x

Merkittäviä (H tai M) uhkatekijöitä tai vaikuttavia rajoitteita yhteensä	3	7	3	2	0	0
---	---	---	---	---	---	---

Keskeisten arvojen kokonaisuuteen kohdistuvia merkittäviä (H tai M) uhkatekijöitä tai vaikuttavia rajoitteita yhteensä	11
---	----

6 NATURA-alueiden tilan arviointi: arvojen nyky- ja tavoitetila

Tämänkertaisen NATA-arvioinnin kirjaukset

Arvotyyppi	Arvon nimi	Arvon nykytila	Tavoite	Mittariluokka	Mittarin tarkennus	Mittarin nykyarvo (teksti)	Mittarin nykyarvo (num)	Yksikkö
1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Lehdot ja muut metsäiset luontotyytit	Epäsuotuisa, ennallaan	Parantunut	Luontodirektiivin luontotyytin/-tyyppien pinta-ala (ha) ja edustavuus	Luontotyytin "lehdot" edustavuus	Hyvä		
1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Lehdot ja muut metsäiset luontotyytit	Epäsuotuisa, ennallaan	Parantunut	Luontodirektiivin luontotyytin/-tyyppien pinta-ala (ha) ja edustavuus	Luontotyytin "puustoiset suot" edustavuus	Hyvä		
1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Saimaannorppa	Epäsuotuisa, parantunut	Parantunut	Luontodirektiivin (liitteen II) lajin/-ien runsaus/populaatioko ko (yks.)	Saimaannorpan talvikannan koko	8-9 yksilöä		
1114- Uhanalaiset eläin- ja kasvilajit	Vaatelialat kallio- ja lehtolajit	Epäsuotuisa, ennallaan	Ennallaan	Luontodirektiivin (liitteen II) lajin/-ien esiintymis-/havaintopaikkojen lukumäärä (kpl)	Vaatelialojen lehtolajien havaintopaikkojen määrä		31	Kappale, kpl
1117- Ekosysteemit (rakenne, toiminta)	Järviekosysteemi	Suotuisa, ennallaan	Ennallaan	Pintavesien ekologinen tila (VPD-luokitus)	Pintaveden ekologinen tila	Erinomainen		
1118- Geologiset kohteet	Geologia	Suotuisa, ennallaan	Ennallaan		Ei mittaria			
1151- Luonnon ja kulttuurikohteiden virkistyskäyttö	Lähivirkistys	Suotuisa, ennallaan	Ennallaan		Ei mittaria			

Arvojen tilaindeksi

Luontoarvot	2,0
Muut arvot	3,0
Kaikki arvot	2,2

Tarkennukset ja lisätiedot

Hevonniemen Natura-alue on keskeinen saimaannorpan elinalue, jolla poikaspesien määrä suhteessa rantaviivakilometreihin on korkea. Kannan elpymisen kannalta on olennaista, ettei pesimäaikaisen häiriön määrä alueella merkittävästi lisäänty. Lehtojen ja metsäisten luontotyyppien tilaa voidaan parantaa estämällä lehtojen ja lehmusmetsiköiden kuusettumista, puustoisilla soilla on ennallistamisen tarvetta. Vaatelialojen kallio- ja lehtolajien esiintymät sekä arvokkaat kallioalueet on suojeltu luonnonsuojelualueita perustamalla eikä niiden tilaa käytännössä voida parantaa aktiivisin suojelutoimin. On kuitenkin seurattava, ettei vaatelialojen lajien esiintymien määrä vähene. Virkistyskäyttöä ei ole syytä lisätä arvokkaan lajiston vuoksi. Geologisille ja virkistysarvoille ei em. syistä määritellä tilan seurannan mittareita.

NATA-arvioinnin seurannan ajankohta:						Edellisen NATA-arvioinnin tekemisen ajankohta: 07.12.2015			
Arvotyyppi	Arvon nimi	Arvon nykytila	Tavoite	Mittariluokka	Mittarin tarkennus				
1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Lehdot ja muut metsäiset luontotyytit	Epäsuotuisa, ennallaan	Parantunut	Luontodirektiivin luontotyytin/-tyyppien pinta-ala (ha) ja edustavuus	Luontotyytin "lehdot" edustavuus	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
						Hyvä			
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite
1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Lehdot ja muut metsäiset luontotyytit	Epäsuotuisa, ennallaan	Parantunut	Luontodirektiivin luontotyytin/-tyyppien pinta-ala (ha) ja edustavuus	Luontotyytin "puustoiset suot" edustavuus	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
						Hyvä			
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite
1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Saimaannorppa	Epäsuotuisa, parantunut	Parantunut	Luontodirektiivin (liitteen II) lajin/-ien runsaus/populaatiokoko (yks.)	Saimaannorpan talvikannan koko	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
						8-9 yksilöä			
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite
1114- Uhanalaiset eläin- ja kasvilajit	Vaateliat kallio- ja lehtolajit	Epäsuotuisa, ennallaan	Ennallaan	Luontodirektiivin (liitteen II) lajin/-ien esiintymis-/havaintopaikkojen lukumäärä (kpl)	Vaatelioiden lehtolajien havaintopaikkojen määrä	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
							31	Kappale, kpl	
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite
1117- Ekosysteemit (rakenne, toiminta)	Järviekosysteemi	Suotuisa, ennallaan	Ennallaan	Pintavesien ekologinen tila (VPD-luokitus)	Pintaveden ekologinen tila	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
						Erinomainen			
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite
1118- Geologiset kohteet	Geologia	Suotuisa, ennallaan	Ennallaan		Ei mittaria	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite
1151- Luonnon ja kulttuurikohteiden virkistyskäyttö	Lähivirkistys	Suotuisa, ennallaan	Ennallaan		Ei mittaria	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite

Arvojen tilan kehittymiselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen	
Kokonaisarvio	Kuvaus

7 Tarvittavat toimenpiteet ja suunnittelutarve

Sisältö Lomakkeella listataan kunkin keskeisen arvon tavoitetilan edellyttämät toimenpiteet ja kuvataan sanallisesti niiden muodostama kokonaisuus. Lisäksi kuvataan muita tarvittavia toimenpiteitä sekä aiemmin tehtyjä toimenpiteitä ja aiempien suunnitelmien toteutumista. Toimenpidetarpeiden ja muiden tietojen pohjalta arvioidaan suunnittelun tarve ja sen kiireellisyys.

	Lehdot ja muut metsäiset luontotyypit	Saimaannorppa	Vaatelialat kallio- ja lehtolajit	Järviekosysteemi	Geologia	Lähivirkistys	Keskeiset arvot yhteensä	Muut toimenpidetarpeet
Uhkien määrä	3	7	3	2	0	0	11	
Arvon nykytila	Epäsuotuisa, ennallaan	Epäsuotuisa, parantunut	Epäsuotuisa, ennallaan	Suotuisa, ennallaan	Suotuisa, ennallaan	Suotuisa, ennallaan		
Arvon tavoitetila	Parantunut	Parantunut	Ennallaan	Ennallaan	Ennallaan	Ennallaan		

Toimenpidelajit							Lisätarve painoarvo	
11- Suon ennallistaminen	lisätarve						1	
12- Metsän ennallistaminen	lisätarve						1	
20- Lehtolajiston hoito	lisätarve						1	
21- Jalopuiden hoito	lisätarve						1	
23- Muun lajin elinympäristön hoito, lisäksi tekstikenttään laji		jatkuva nykytaso					1	
31- Luontotyyppi-inventointi (maa-alueet)	merkittävä lisätarve						2	
32- Vedenalaisen luonnon inventointi				lisätarve			1	
33- Laji-inventointi	merkittävä lisätarve		lisätarve				4	
34- Seuranta		jatkuva nykytaso					0	
47- Arkeologinen inventointi							0	lisätarve
68- Palveluvarustuksen purkaminen							0	lisätarve
86- Rajojen merkintä						lisätarve	2	
95- Sopimusten laatiminen		jatkuva nykytaso					0	
96- Valvonta (mm. erävalvonta)		jatkuva nykytaso					0	
97- Edunvalvonta		lisätarve					1	
98- Sidosryhmäyhteistyö (ml. yhteistyö maanomistajien kanssa)		lisätarve					1	
Toimenpiteet yhteensä	6	6	1	1	0	1		

Keskeisten arvojen tavoitetilan edellyttämät toimenpiteet	<p>Saimaannorpan pesimärauhan turvaamiseksi on tärkeää jatkaa mm. kaavoittamisen edunvalvontaa erityisesti lähiseudun matkailurakentamiseen liittyen. Mikäli alueen vaikutuspiirissä tapahtuu merkittävää matkailupalveluiden kehittämistä tai muuta alueen käyttöä merkittävästi lisäävää rakentamista, on syytä tarkastella tarvetta asettaa pesimäaikaisia liikkumisrajoituksia norpan pesien lähialueilla pesinnän turvaamiseksi. Vapaaehtoisten kalastusrajoitussopimusten ja paikallisen sidosryhmäyhteistyön jatkaminen on tärkeää kalanpyydyskuolleisuuden minimoimiseksi. Vähälumisina talvina pesinnän onnistumista voidaan helpottaa apukinoksia tekemällä. Saimaannorpan kannanseuranta jatketaan.</p> <p>Luontotyyppi-inventoinnit Hevonniemen luonnonsuojelualueen maa- ja vesialueilla on tarpeen saattaa loppuun. Natura-alueella ei ole tehty kattavia lajistoselvityksiä, joten tietotarve on suuri. Puustoisten soiden ennallistamiselle on tarvetta, samoin metsätalouskäytössä aiemmin olleiden metsien ennallistamiselle. Poltoilla voidaan nopeuttaa metsätalouskäytössä olleiden alueiden kehittymistä luonnontilaisempaan suuntaan, mikä pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna lisää luonnonmetsien määrää. Luonnonhoitotoimia tulee kohdistaa erityisesti lehtoihin ja lehmusmetsiin, joita uhkaa kuusettuminen. Toimenpiteitä arvioidaan tarvittavan sekä valtion maalla että yksityisillä luonnonsuojelualueilla, yhteensä n. 40 ha alalla. Kasvilajien osalta aktiivisiin suojelutoimiin ei ole tarvetta. Hevonniemen alueen virkistyskäyttöä ei ole kuitenkaan arvokkaan lajiston vuoksi syytä tavoitteellisesti lisätä sijoittamalla alueelle palvelurakenteita.</p> <p>Virkistyskäytön ohjaamiseksi luonnonsuojelualueiden rajat ja liikkumisrajoitusalueet (YSA061615) tulisi merkitä tarvittavassa laajuudessa maastoon ja kartoille.</p>	
Muut tarvittavat toimenpiteet ja niiden perusteet	<p>Hevonniemen Natura-alueella olisi hyvä tehdä linnustoselvitys. Toistuvasti sähkölinjapylväaseen pesimään pyrkivälle kalasääskelle olisi hyvä tehdä lähistölle pesäalusta, jolloin pesintä voisi ohjautua parempaan paikkaan ja onnistua paremmin.</p> <p>Saarisennmäen ennallistamispolun rakenteet alkavat olla elinkaarensa päässä ja alueella on paljon tuulenkaatoja. Koska polun käyttöaste on vähäinen, rakenteet on syytä purkaa pois korjaamisen sijaan.</p> <p>Alueella ei ole tehty arkeologista kulttuuriperintöinventointia.</p>	
Aiemmin tehdyt toimenpiteet ja aiempien suunnitelmien toteutuminen	<p>Luonnonsuojelutarkoituksiin hankituille alueille on laadittu kaksi ennallistamissuunnitelmaa, joissa esitetyt toimenpiteet on pääosin toteutettu. Toimenpiteet ovat keskittyneet metsien ennallistamiseen pienaukottamalla ja lahopuuta lisäämällä sekä lehtipuiden vapauttamiseen. Lisäksi on hoidettu lehtoja alikasvoskuusta poistamalla sekä ennallistettu pienialaisesti reheviä soita oja tukkimalla. Toimenpiteitä on toteutettu vuosina 2004-2009 yhteensä n. 80 ha alalla.</p>	
Suunnittelutarve:	Kiireellisyys	Lisätietoja
7- TPS laadittava	Kiireellinen (3-5 v)	Tarvittavat ennallistamisen ja luonnonhoidon suunnitelmat Hevonniemen luonnonsuojelualueen uusille alueille.

8 Lähteet

Viittaus -kenttään merkitään numero, joka viittaa ko. lähteeseen. Numerot merkitään lomakkeiden tekstiin yläindekseinä. Lähdeluetteloon kirjataan sekä julkaistut että julkaisemattomat lähteet (esim. julkaisemattomat raportit ja suulliset tiedonannot).

Viittaus	Tekijä(t)	Aineiston tai julkaisun nimi	Julkaisutiedot	Julkaisuvuosi
	Suomen ympäristökeskus	Hertta-eliölajitietojärjestelmä		
	Pykälä, J.	Riccia beyrichiana - vaarantunut.	Teoksessa Laaka-Lindberg, S., Anttila, S. & Syrjänen, K. (toim.). Suomen uhanalaiset sammalet. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas. s. 231-233.	2009
	Suomen ympäristökeskus	Yhteenveto 2007 ja 2013 luontotyyppiraportoinneista	http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Luontodirektiivin_luontotyypit/Luontodirektiivin_luontotyyppiraportit	2014
	Silvennoinen, P. & Nieminen, M.	Saarisemäen ennallistamisen toimenpidesuunnitelma	Metsähallitus, luontopalvelut (3265/42/2004)	2004
	Lindblom, H.	Hevonniemen ennallistamisen ja luonnonhoidon toimenpidesuunnitelma 2008	Metsähallitus, luontopalvelut (5616/42/2008)	2008
	Suomen ympäristökeskus	Yhteenveto 2007 ja 2013 lajiraportoinneista	http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Luonto_ja_lintudirektiivien_lajit/Luontodirektiivin_lajiraportit	2014
	Manninen P., Kotanen J. (toim.)	Vesien tila hyväksi yhdessä. Ehdotus Vuoksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosiksi 2016-2021.	Etelä-Savon, Kaakkois-Suomen, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon ELY-keskukset. Sähköinen julkaisu: http://www.ymparisto.fi/download/noname/%7BAA7D6AE9-B328-4D3A-A939-74B0AE53DEC7%7D/103320 , luettu 21.10.2015	2014
	Metsähallitus	Maankäytön riskianalyysi saimaannorpan pesimäalueille.	Saimaannorppa-LIFE. Action A7. Julkaisematon raportti.	
	Ympäristöministeriö	Saimaannorpan suojelun strategia ja toimenpidesuunnitelma	Ympäristöministeriö 30.11.2011	2011
	Husa J., Teeriaho J.	Luonnon ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Etelä-Savossa ja Päijät-Hämeen itäosassa	Suomen ympäristökeskus, luonto- ja maankäyttöyksikkö. Raporttiluonnos (julkaisematon moniste). 257 s. Sähköinen julkaisu: http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Geologiset_muodostumat/Kalliot/Valtakunnallisen_kallioalueinventoinnin_aluekohtaiset_raportit , luettu 21.10.2015	2007

Liite 1. YSA-kohteiden rauhoitusmääräysten yhteenveto

Tunnus	Nimi	Rauhoitusvuosi	Pinta-ala (ha)	Metsätalous	Ojitus ja ojien perkaus	Maa-ainesten otto ja kaivostoiminta	Rakennusten, teiden rakentaminen	Ruoppaus	Ratsastus	Maastopyöräily	Koiravaijakkoojelu	Suunnistus- ja muu kilpailu ja harj.	Maastotapahtumat, järj. leirit	Leirityminen	Eläinten tappaminen tai pyydystäminen	Kasvien tai kasvosien ottaminen (pl marjat ja sienet)	Kaikki metsästys	Pienriistan metsästys	Vesilintujen metsästys	Pienpetojen pyynti	Hirven metsästys	Hirven ajo	Pilkkiminen ja onkiminen	Muu kalastus	Maanviljely (pl.laidunnus)	Maastoliikenne sulan aikaan	Moottorivenely, vesiskootterijälu	Moottorikelkkailu	Alueella on maanomistajalle sallittuja toimia	Alueella on ELY-keskuksen luvalla sallittuja toimia	Määräysten uusimistarve			
YSA061615	JAUHEKIVEN TIIRALUOTO	1973	0,09	x	x	x	x								x	x	x																	
YSA062040	SAVONLINNAN SAARTEN LUONNONSUOJELUALUE	1981	3,88	x	x	x	x							x	x		x																	
YSA066009	HEVONNIEMI 1/02	2002	55,54	x	x	x	x					x		x		x									x	x	x	x	x	x	x			
YSA201964	Tihiäsaari	2005	24,36	x	x	x	x					x		x		x										x	x	x	x	x	x			
YSA206844	Kirvessalon luonnonsuojelualue	2012	53,82	x	x	x	x					x		x		x									x	x	x	x	x	x	x			
Tunnus	Nimi											Liikkumisrajoitus alkaa	Liikkumisrajoitus päättyy	Liikkumisrajoitusala (ha)																				
YSA061615	JAUHEKIVEN TIIRALUOTO											01.05.	15.08.	0,09																				
YSA alueiden pinta-ala yhteensä (ha)		137,70										Rajoitusala YSA alueilla yhteensä (ha)					0,09																	